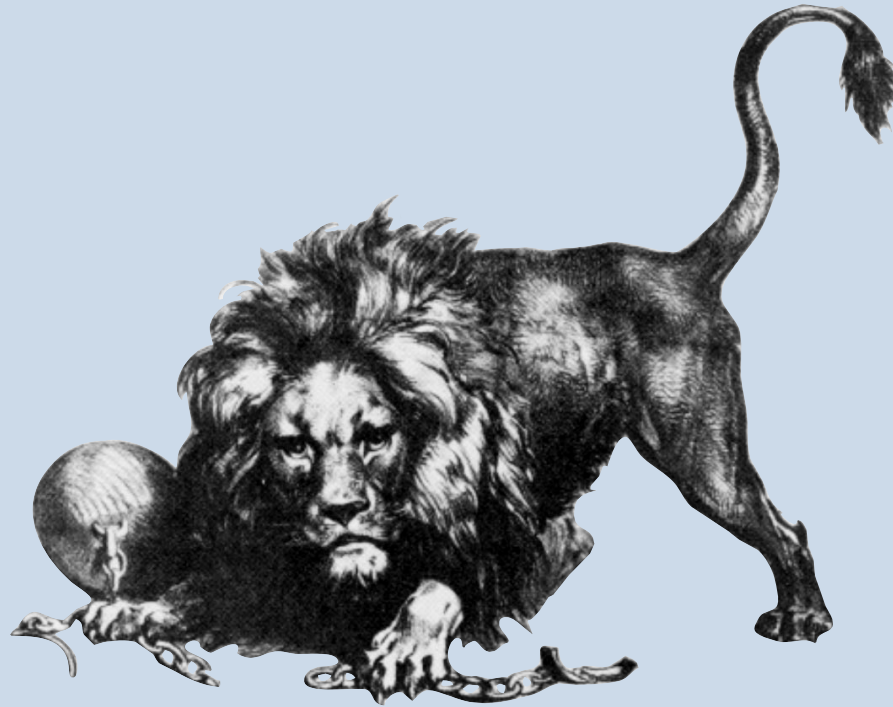

Secessie

Kwartaalblad voor de Studie van Separatisme en Directe Democratie

Vlaamse secessie in een geopolitieke context21

Nr. 1

Driemaandelijks: okt. - nov. - dec. 2000

Een uitgave van het Mia Brans Instituut

Vlaamse secessie in een geopolitieke context

Dit is de tekst van een voordracht die Paul Belien op 22 mei 1998 in Beerse hield voor de Vlaamse Volksbeweging.

Straks betalen we in euro's in plaats van in Belgische franken. In *Trends* suggereerde Frans Crols onlangs (7 mei 1998) dat dit de „middelpuntvliedende krachten in België stimuleert” en dus de kansen op Vlaamse onafhankelijkheid vergroot. Hij zag daarvoor twee redenen.

De eerste is dat tot dusver „de munt één van de ernstigste redenen was om geen avonturen uit te lokken en de confederalisering van België – of de onafhankelijkheid van Vlaanderen – af te wijzen”.

De tweede, dat omdat de staten van Europa elkaar voortaan niet meer met hun monetair beleid kunnen beconcurreren, zij die concurrentie zullen moeten aangaan op fiscaal, arbeidsrechtelijk, vennootschapsrechtelijk en ander gebied. De staten van Europa, maar ook Vlaanderen, zullen zich dus vanzelf en noodgedwongen diversifiëren van de omliggende streken, want, aldus Crols, „de internationale en Europese wedijver [zullen] Vlaanderen – en andere regiostaten en landen van Europa – drijven naar een eigen economisch en sociaal profiel”.

Er valt wel wat te zeggen voor de stelling van Crols

Inderdaad, één van de belangrijkste bindtekens – naast de monarchie – van het Belgische staatsverband, de gezamenlijke munt die de Belgen er tot dusver op nahielden, verdwijnt binnenkort.

Inderdaad, voorstanders van Vlaamse onafhankelijkheid werden tot dusver vaak gewezen op de rampzalige gevolgen die hun streven naar separatisme zou kunnen hebben op de monetaire stabiliteit van het land. Iets dergelijks zal men in de toekomst niet meer kunnen zeggen.

Maar brengt de euro ons werkelijk dichterbij de Vlaamse onafhankelijkheid, zoals Frans Crols denkt en hoopt? Leidt de euro tot een diversificatie tussen regio's en staten waarvan ook Vlaanderen zal kunnen profiteren? Ik vrees van niet.

Mijn argumenten zijn vooral van geopolitieke aard. Kort samengevat komt het erop neer dat ik niet denk dat de belangen van de oude Europese naties en de doelstellingen die zij elk tot dusver eeuwenlang constant in hun ongeveer duizendjarig bestaan nagestreefd hebben, grondig gewijzigd zijn na de Tweede Wereldoorlog.

De naties zijn gebleven wat zij waren. Er zit geen cesuur, geen fundamentele breuk, in hun geschiedenis. Sommigen denken dat die cesuur in de geschiedenis van de Europese staten er wel is geweest en te situeren viel in 1945, maar ik zie die fundamentele breuk niet.

Daarom wil ik enkele geopolitieke beschouwingen met u delen en daaruit een paar gevolgtrekkingen maken omtrent het streven naar Vlaamse onafhankelijkheid.

Historische constanten

Toen België destijds opgericht werd, werd het geconcipieerd als een kloon van Frankrijk. „La Belgique sera latine, ou ne sera pas”.

Zelfs vandaag is België, waartoe helaas ook Vlaanderen behoort, nog steeds een vazal van Frankrijk. Niet alleen druppelt het in Brussel telkens het in Parijs regent, niet alleen beheerst Frankrijk steeds grotere delen van onze econo-

*De naties zijn gebleven wat zij waren.
Er zit geen cesuur, geen fundamentele
breuk, in hun geschiedenis.*

mie – vooral in strategische sectoren zoals energievoorziening – maar ook in diplomatiek-politiek opzicht lopen wij braaf aan het handje van Frankrijk.

Tijdens internationale conferenties, hetzij op niveau van de UNO of de EU, speelt de Quatre Bras, het Belgische ministerie van Buitenlandse Zaken, vaak ontminningsdienst voor de Quai d’Orsay, het Franse ministerie van Buitenlandse Zaken.

Brussel treedt ofwel klakkeloos de Franse visie, waarin uiteraard de verdediging van de Franse nationale belangen centraal staat, bij, of, erger nog, wordt door Parijs als loopjongen gebruikt om de reactie van de internationale of Europese gemeenschap te testen wanneer de Franse diplomatie bepaalde nieuwe ideeën wil lanceren.

Een voorbeeld was de lancering in het midden van de jaren tachtig door onze toenmalige minister van Buitenlandse Zaken Leo Tindemans van het idee om de Westeuropese Unie, een militair bondgenootschap van Westeuropese staten zonder de V.S., nieuw leven in te blazen. Dat idee werd gelanceerd via een tribune van Tindemans in *Le Monde* en was vooraf grondig besproken tussen de Fransen en de Belgen.

Een ander voorbeeld is de Belgische rol als gangmaker van nauwere zg. „politieke integratie” binnen Europese Gemeenschap en Europese Unie. In feite is die politieke integratie een Frans project en moet ze verlopen volgens de Franse plannen, maar daarop kom ik nog terug.

Kortom, het is steeds de bestaansreden van België geweest om een kloon van Frankrijk te zijn. België werd en wordt in feite door de Fransen als een kolonie beschouwd. Geopolitiek liggen wij in het expansieveld van Frankrijk. De Fransen hebben heel hun geschiedenis door, zowel in de tijd van het Franse koninkrijk, als tijdens de Republiek als onder de twee keizers Napoleon, de Rijn als hun natuurlijke grens beschouwd. Ten Oosten van de Rijn begint voor hen Centraal-Europa. Tussen Rijn, Alpen en Pyrenëen zou alles in feite aan de Fransen moeten toebehoren of minstens onder hun directe controle moeten staan.

Op „de Vlaanders”, onze twee provincies ten westen van de Schelde, heeft Frankrijk zelfs historische claims. „On nous a volé la Flandre,” hoort men in Vlaanderen wonende franskiljons soms vandaag nog vertellen wanneer zij zich ergeren aan de bestuurlijke ééntaligheid van het Vlaamse gewest. Er zit zelfs waarheid in die bewering.

De middeleeuwse grens: Vlaanderen ten westen van de Schelde behoorde tot Frankrijk

Indien wij een kaart bekijken van het historische, middeleeuwse Frankrijk, het Franse kernland zoals het ontstond na het uiteenvallen van het Frankische rijk van Karel de Grote in 843, dan stellen wij vast dat er slechts één gebied is van deze historische nucleus van de Franse staat, die vandaag niet langer tot Frankrijk behoort: de hedendaagse Belgische provincies West- en Oost-Vlaanderen (op het Land van Aalst na).

„De Vlaanders” zijn veruit de langste periode van hun geschiedenis, namelijk 700 jaar lang, Frans geweest – véél langer dus dan de periodes dat ze Bourgondisch, Spaans, Oostenrijks, Hollands of Belgisch waren. Voor de Fransen is Gent een stad waarop zij historisch evenveel recht kunnen later gelden als op Rijsel – en heel wat Gentse franskiljons zullen dat beamen.

Wanneer wij de geschiedenis van ons Zuidnederlandse vaderland bekijken, dan moeten wij bijgevolg vaststellen dat er één constante inzet: ons verweer tegen pogingen vanuit Frankrijk om onze onafhankelijkheid aan banden te leggen.

Maar naast een erfvijand hebben wij ook een erfviend. Er is één land dat voortdurend voor ons op de bres is gesprongen. Het is onze natuurlijke, geopolitieke, bondgenoot. Niet Duitsland, maar Engeland.

Voor de Fransen is Gent een stad waarop zij historisch evenveel recht kunnen laten gelden als op Rijsel.

Wij hebben een geschiedenis van vreemde bezetting. Sommige bezetters, met name de Spanjaarden en de Oostenrijkers, kwamen hier echter slechts accidenteel, namelijk als gevolg van toevallige dynastieke erfopvolging. Ze hebben ons gewapenderhand onder de knoet gehouden omdat wij, geheel toevallig, nu eenmaal een wingewest van hen waren, maar zij zijn hier nooit gewapenderhand binnengevallen. Als de erfgename van onze vorsten toevallig met een ander getrouwd ware geweest, dan zouden wij hier nooit Spanjaarden of Oostenrijkers hebben gezien. Onze geografische ligging heeft ons nooit voorbestemd tot een conflict met Spanje of Oostenrijk. Dat conflict was een gril van de geschiedenis.

Slechts twee landen zijn hier ooit gewapenderhand binnengerukt zonder dat dit het gevolg was van een toevalligheid, met name Frankrijk en Duitsland. De Duitsers deden het uit praktische overwegingen, omdat ze naar Frankrijk trokken en wij daarbij op hun weg lagen. In 1914 hadden ze zelfs beleefd om een vrije doorgang gevraagd.

Er is slechts één land dat jegens ons echte annexionistische plannen koestert. Het is ons nooit binnengevallen omdat het tegen Duitsland oprukte en geen vrije doorgang had gekregen. Het is ons steeds binnengevallen omdat het ons wilde hebben. Daarom is Frankrijk onze erfvijand.

Van Spanje en Oostenrijk hebben wij niets te vrezen. Van Duitsland hebben wij ook niets te vrezen, als wij het zijn zin geven. Frankrijk kunnen wij zelfs niet paaien door het zijn zin te geven. Het heeft zijn zinnen immers op ons gesteld.

Maar naast een erfvijand hebben wij ook een erfviend. Er is één land dat voortdurend voor ons op de bres is gesprongen. Het is onze natuurlijke, geopolitieke, bondgenoot. Niet Duitsland, maar Engeland.

Ik weet het, de Engelsen zijn niet veel beter dan de Duitsers en de Fransen. Zij koesterden even imperialistische dromen. Maar hun imperialisme heeft zich steeds naar de zee gericht, wèg van continentaal Europa. Europees heeft het Britse imperialisme zich beperkt tot de andere landen van de Britse eilanden – denk aan de arme Schotten en Ieren – en tot een paar strategische punten – schiereilanden en eilanden die de zeewegen controleerden, zoals Gibraltar, Malta, Cyprus en Helgoland.

Maar op het continent koesterde Engeland geen dromen (behalve gedurende honderd jaar in de late middeleeuwen, maar dat kwam ook door een dynastieke „toevalligheid” – omdat de koningen van Engeland meenden dat zij via hun moeder ook op de Franse troon zouden moeten zitten – en niet omdat Engeland Frankrijk wilde annexeren.

Engeland beperkte zijn rol op het Europese continent ertoe ervoor te zorgen dat het nooit door een machtige continentale natie bedreigd zou kunnen worden. Het verdedigde daarom een „balance of powers”, met als doel Frankrijk, Duitsland en Rusland even sterk te houden en ze te omringen door middelgrote en kleine, maar sterke en zelfstandige staten.

Wij, als kleinere staat geprangd tussen Frankrijk en Duitsland zijn dus van nature aangewezen op Engeland. Het is onze natuurlijke politieke bondgenoot, net zoals Engeland van nature de politieke bondgenoot is van, bijvoorbeeld, Polen. Maar van alle middel-

grote en kleine landen zijn wij voor Engeland het meest belangrijk.

Doordat wij rechttegenover Engeland liggen (herinner u dat Napoleon Antwerpen een pistool noemde gericht op het hart van Engeland) zijn we de hele geschiedenis door niet alleen politiek maar ook economisch een bevoorrechte partner van de Engelsen geweest. Het was zowel politiek als economisch een win-win-partnerschap, waaraan beide partners hun voordeel deden.

Moet ik voorbeelden geven? Het volstaat wellicht uit het collectieve geheugen te putten zoals dat vastligt in onze nationale liederenschat.

In het „Arteveldelied”, de lofzang op de eerste politieke heelnederlandse visionair, Jacob van Artevelde, zingen we ter ere van de grote Artevelde de retorische vraag: „Wie herbracht hier de rust op een teken van zijn hand? Wie verbond aan het nijvere Vlaanderen Engeland?” Het bezegelen van dit bondgenootschap was één van de politieke hoogtepunten van van Artevelde. Samen versloegen de Vlamingen en de Engelsen de Fransen toen in de slag bij Sluis.

In een ander nationaal lied, „Voor Vrijheid en Recht”, over de Boerenkrijg, zingen we dat onze brigands de vijand van hun heerd bevochten en dat zij „steunden op Oranje’s de Nederlanden één en juichten toen Brittannië’s beloofde vloot verscheen”, waarna „allen sterk en trouwe zijn gesprongen in de brand”. De Boerenkrijg liep uit op een nederlaag want hij kwam te vroeg en te onvoorbereid, maar uiteindelijk, in 1815, kwamen de Engelsen de Fransen inderdaad uit ons land jagen en werden de Nederlanden één.

De Engelsen waren pleitbezorgers van deze hereniging van de Nederlanden in 1815. In dit herenigde Nederland zagen zij een sterke middelgrote natie die Frankrijk onder bedwang kon houden en de expansie van Pruisen naar het Westen kon afblokken.

Vijftien jaar later zaten Franse agenten-provocateurs achter de Belgische separatistische revolutie van 1830 en slaagden er ei zo na in om ons

land opnieuw bij Frankrijk te annexeren. De Engelsen hebben helaas niet belet dat de Nederlanden eens te meer uit elkaar scheurden, maar ze legden België een gedwongen neutraliteit op die tot aan de Tweede Wereldoorlog heeft standgehouden en die in feite tegen Frankrijk was bedoeld, niet tegen Duitsland.

Als de Duitsers België in 1914 niet waren binnengevallen tijdens hun oorlog met Frankrijk, dan zouden de Engelsen waarschijnlijk niet eens bij de Eerste Wereldoorlog betrokken zijn geraakt.

In het interbellum heeft koning Leopold III geheel vrijwillig de neutraliteitspolitiek die de Engelsen ons in 1830 als garantie van onze onafhankelijkheid hadden opgelegd, voortgezet. Die neutraliteit was een akte van wantrouwen jegens Frankrijk. Leopold bevestigde de neutraliteit zeer tot ongenoegen van de Fransen, die hem ervoor hebben gehaat. De koning werd bij zijn buitenlands politiek beleid gesteund door de Vlaams-nationalisten. Hij heeft zich na de oorlog de wraak van Frankrijk op de hals gehaald. Daarom wordt hij „le premier incivique, de eerste, de belangrijkste inciviek” genoemd.

In het interbellum heeft koning Leopold III geheel vrijwillig de neutraliteitspolitiek die de Engelsen ons in 1830 als garantie van onze onafhankelijkheid hadden opgelegd, voortgezet. Die neutraliteit was een akte van wantrouwen jegens Frankrijk. Leopold bevestigde de neutraliteit zeer tot ongenoegen van de Fransen, die hem ervoor hebben gehaat. De koning werd bij zijn buitenlands politiek beleid gesteund door de Vlaams-nationalisten. Hij heeft zich na de oorlog de wraak van Frankrijk op de hals gehaald. Daarom wordt hij „le premier incivique, de eerste, de belangrijkste inciviek” genoemd.

Leopold was een inciviek, niet omdat hij tegen de Belgische belangen had gehandeld – hoe zou hij kunnen als koning van België? – maar omdat hij tegen de belangen van Frankrijk had gehandeld. Dat is een zeer interessante observatie: In België beschouwt men niet alleen al diegenen die de belangen van Vlaanderen dienen als incivieken, maar zelfs diegenen die de belangen dienen van een Belgische eenheidsstaat – kijk maar naar Leopold III en Joris van Severen – wanneer deze Belgische staat zich onafhankelijk opstelt van Frankrijk. „Civiek” is alleen diegene die België dient als een vazal van Frankrijk. Dit is een argument te meer voor de stelling dat juist in dit vazalschap van Frankrijk de bestaansreden van België ligt. Wie niet erkent dat België geen andere bestaansreden heeft dan een kloon, een vazal, een dienstknecht te zijn van Frankrijk en uiteindelijk door Frankrijk opgeslokt te worden, is een inciviek.

Voor het Verenigde Europa geldt vandaag hetzelfde

Voor Frankrijk moet dit Europa een kloon worden, een dienstknecht van Frankrijk, een instrument tot betere verdediging van de Franse nationale belangen.

Frankrijk, en ook het Duitse politieke establishment dat met de Fransen col-laboreert omwille van een soort Duitse pleinvrees, domineren dit verenigde Europa. Ze steunen het enkel en alleen omdat ze het kunnen domineren en het dienstig voor hen is. Wie bezwaar maakt tegen dit Europa, wordt afgeschilderd als een „slechte” Europeaan, een Europese „inciviek”.

Maar zodra een Europees initiatief niet dienstig is en tegen het Franse belang ingaat, blokkeert Parijs Europa en dwarsboomt het consequent. Elk Europees project dat doorgang vindt, dient bijgevolg de belangen van onze erfvijand Frankrijk.

De Engelsen kijken argwanend toe, maar moeten vaststellen dat de kleinere en middelgrote naties van Europa, die de natuurlijke bondgenoten van de Engelsen zijn, meegelokt worden in het grote Frans-Duitse project.

Frankrijk en Duitsland lonken thans in de richting van Rusland. Wanneer ze Rusland achter hun project kunnen scharen, kunnen ze de buit verdelen. Dan staat Engeland alleen en kunnen de drie continentale machten de kleine landen van Europa onder elkaar verdelen in respectievelijke exclusieve politieke en economische invloedssferen.

De kleintjes van West-Europa vallen daarbij onder de Franse politieke en economische dominantie – kijk naar België: dit proces is al meer dan een decennium versneld bezig – die van Centraal-Europa onder de Duitse en die van Oost-Europa onder de Russische.

Het monetair project

Laat ons nu het euro-project, de Europese monetaire unie, even vanuit geopolitiek perspectief bekijken.

Wanneer over de euro gediscussieerd wordt, spreekt men meestal uitsluitend over de economische voor- en nadelen. Van officiële zijde worden die voordelen sterk benadrukt, hoewel de economische risico's van de eenheidsmunt groot zijn.

Naast de economische discussie is er de politieke. Niemand betwist dat de eenheidsmunt op de eerste plaats om politieke redenen wordt ingevoerd, en niet omwille van economische motieven. Zelfs de voorstanders van de euro geven toe dat het om een politieke project gaat.

Dit zou ons tot grote achterdocht moeten aanzetten. Het is niet gezond dat

economische beslissingen worden genomen op basis van politieke argumenten. Wanneer het over de waarde van geld gaat, moeten we nog meer op onze hoede zijn. Geld, de waardemeter van ons aller arbeid en ons aller bezit, is te belangrijk voor politieke experimenten.

Hét grote politieke project waarvoor vandaag alles moet wijken, is dat van de Europese eenwording. Er moet een Europese eenheidsmunt komen omdat men absoluut een Europese politieke eenheid wil. Het streven naar die politieke eenheid werd ingezet in het begin van de jaren vijftig. Het expliciete doel, zeggen de voorstanders, is het vermijden van een nieuw Frans-Duits militair conflict. De Europese eenheid is dan de garantie voor vrede op het Europese continent doordat het de politieke zowel als de economische belangen van Frankrijk en Duitsland onlosmakelijk in elkaar verstrengelt zodat beide landen nooit meer met elkaar in oorlog zouden gaan. Dit is de idealistische idee die ten grondslag ligt aan de Europese federale staat waarheen onze politici ons leiden.

Het grote gevaar is echter dat het om een politieke utopie gaat. De geschiedenis leert dat federale staten alleen leefbaar zijn wanneer zij gedragen worden door een sterk gevoel van nationale eenheid bij de bevolking. Dat natie-gevoel bestaat in de Verenigde Staten, Zwitserland, de Bondsrepubliek. Het bestaat niet op Europees niveau en kan evenmin artificieel gecreëerd worden. Het bestaat zelfs niet op Belgisch niveau. Indien Vlaanderen onafhankelijk zou worden, zou deze nieuwe staat gemakkelijk federaal uitgebouwd kunnen worden – met autonome stedelijke kantons, zoals Antwerpen, en landelijke kantons, zoals de Kempen – omdat er een Vlaams natie-gevoel bestaat. Maar van België een werkbare, stabiele federale staat maken is reeds onmogelijk gebleken, laat staan dat het op Europees niveau kan.

Zijn wij dan, omdat een federale Europese staat een utopie is, gedoemd om te leven onder de permanente dreiging van een nieuw Frans-Duits militair conflict? Helemaal niet. Er bestaan andere middelen dan twee landen economisch en politiek onlosmakelijk in elkaar te verstrengelen, om te verhinderen dat buurlanden elkaar de oorlog verklaren.

Het belangrijkste middel is de versterking van de interne democratie. Er is historisch geen enkel geval bekend van twee democratische landen die elkaar de oorlog verklaren.

Een tweede middel is de voortzetting van de oude continentale evenwichtspolitiek waarbij Groot-Brittannië (aangevuld met Amerika) erop toeziet dat Frankrijk en Duitsland „braaf” blijven, zowel ten opzichte van elkaar als ten opzichte van hun kleine buurlanden.

Indien men écht bang is voor Frans-Duitse avonturen zouden deze kleine buurlanden er goed aan doen zich verregaand te integreren, bijvoorbeeld door middel van een versterking van de Benelux, het Scandinavisch blok, het blok van de Visegrad-landen (Polen, Tsjechië, Hongarije), het Baltisch blok, het Iberisch blok,... Deze blokken zouden nauw moeten samenwerken met elkaar en met de Angelsaksische wereld om aldus een tegengewicht te vormen voor de continentale Europese grootmachten Frankrijk, Duitsland en Rusland.

Vandaag zien we echter dat de kleine landen, via het Europees federaal project, meegezogen worden in de Frans-Duitse continentale blokvorming. De euro verwezenlijkt zich als een politiek project. Het zijn de politieke belangen die spelen, maar uitsluitend de politieke belangen van Frankrijk en Duitsland. De Europese Unie dient niet de politieke belangen van ons land maar die van Frankrijk en Duitsland, onze historische vijanden.

Afgezien van de economische risico's is er dus ook een geopolitieke reden om achterdochtig te staan tegenover het Europees federaal project, met inbegrip van de muntunie. De Britten en de Scandinaviërs (zowel de Noren die geen lid zijn van de EU als de Zweden en de Denen) doen voorlopig niet mee met de euro. Het is economisch een verstandige beslissing om een afwachtende houding aan te nemen. Het feit dat de Engelsen en de Scandinaviërs niet meedoen, zou voor Vlaanderen en Nederland een bijkomend politiek argument moeten zijn om voorlopig evenmin mee te doen.

Laat Frankrijk en Duitsland eerst maar eens aantonen of een muntunie van landen met twee tegengestelde culturen en belangen haalbaar is. Dat is het argument van de economische voorzichtigheid. Indien het antwoord daarop bevestigend is, laat ons dan in het project stappen, maar alleen op voorwaarde dat ook de Britten meedoen. Dat is het argument van de politieke voorzichtigheid. Anders worden we immers platgedrukt door de Fransen en de Duitsers.

In de Franse zone wordt separatisme niet getolereerd

Herinner u dat Frans Crols twee redenen opgaf waarom de euro tot een verzwakking van België zou leiden: ten eerste het wegvallen van het bindteken van de Belgische frank, ten tweede het feit dat landen die op monetair vlak niet meer met elkaar concurreren het thans op fiscaal, sociaal, vennootschapsrechtelijk,... vlak zullen doen en dat Vlaanderen daarbij vanzelf andere wegen zal uitgaan dan Wallonië.

Omdat de euro een Frans-Duits politiek project is, geloof ik, in tegenstelling tot Frans Crols, niet dat de invoering van de euro de belangen van Vlaanderen zal dienen. De kleintjes van West-Europa, waaronder België, of Vlaanderen, komen onder de Franse politieke en economische dominantie. De kleintjes van Centraal-Europa onder de Duitse. Die van Oost-Europa, wanneer de EU zich later in die richting uitbreidt, onder de Russische.

De Fransen gaan ons nooit toestaan „een eigen economisch en sociaal profiel” te ontwikkelen met een eigen fiscale, arbeidsrechtelijke, vennootschappelijke wetgeving die de Fransen concurrentie zou kunnen aandoen. Ze gaan de Vlamingen ook nooit toestaan om België uit elkaar te doen vallen en een eigen politieke weg uit te gaan. Daarvoor zie ik drie redenen.

De eerste is geopolitiek. Net als Wallonië ligt ook Vlaanderen ten westen van de Rijn, binnen het gebied dat Frankrijk om geopolitieke redenen wil controleren of minstens politiek en economisch domineren. Vlaanderen is wat dat betreft even belangrijk voor Frankrijk als Wallonië. Frankrijk wil Wallonië niet controleren, het wil héél België controleren.

Bovendien is Wallonië-op-zichzelf-alleen een puinhoop waar Frankrijk economisch weinig aan heeft. Mark Grammens wees onlangs op dit aspect en trok er de conclusie uit dat Vlaanderen, als het zijn onafhankelijkheid internationaal wil laten aanvaarden door de grootmachten, een „marshall-plan” voor Wallonië zal moeten uitwerken. De grootmachten zouden de creatie van een Waalse staat die een economische puinhoop is en zich op eigen kracht nooit kan redden, niet aanvaarden en Frankrijk zou een dergelijke puinhoop niet eens willen annexeren of patroneren, aldus Grammens.

Ik denk dat Frankrijk dat laatste wél wil. Het wil Wallonië wél domineren, maar

Antwerpen: een pistool gericht op Engeland.

Omwille van Antwerpen wil Parijs niet alleen Wallonië, maar ook Vlaanderen domineren.

omdat Wallonië failliet is, wil het Vlaanderen erbij. De Franse economische expansie vandaag, zoals de overname van onze nutsbedrijven en strategische economische sectoren, beperkt zich niet tot het franstalige landsgedeelte, maar richt zich vooral op Vlaanderen en op de haven van Antwerpen, „het pistool gericht op het hart van Engeland”.

Ten tweede is separatisme binnen de lidstaten van de Europese Unie (op instigatie van Frankrijk) verdragsrechtelijk quasi onmogelijk gemaakt, aangezien het Verdrag van Amsterdam niet toelaat om de grenzen van de lidstaten te wijzigen wanneer dit kan impliceren dat een deel van een grondgebied uit de Europese Unie zou kunnen treden. Destijds is Groenland uit de Unie gegaan, maar vandaag is dat wettelijk onmogelijk gemaakt. Men zal een Vlaanderen, dat weigert om de basispremissie van de Europese Unie (namelijk onderwerping aan de economische en politieke dictaten van Frankrijk en Duitsland) te aanvaarden, nooit laten gaan.

Ten derde wil Frankrijk geen separatistisch precedent scheppen binnen de Franse Europese invloedssfeer. Grotere regionale autonomie, laat staan onafhankelijkheid, voor de Vlamingen zou binnen de Franse landsgrenzen ook anderen, zoals Bretoenen, Catalanen, Corsicanen, Basken, Occitanen, Elzassers en (Frans-)Vlamingen, op gevaarlijke gedachten kunnen brengen. Binnen het door Frankrijk gedomineerde West-Europa acht ik grotere regionale autonomie, laat staan onafhankelijkheid, dan ook onmogelijk. Het zal op een Frans veto botsen en Frankrijk, dat in eigen land zelfs geen minimaal regionalisme toelaat, zal het gewapenderhand verhinderen.

Binnen het door Duitsland gedomineerde Centraal-Europa kan separatisme wel. Duitsland tolereert intern zelf een grote regionale autonomie en maakte daarom geen bezwaar tegen de Tsjecho-slovaakse scheiding. Maar aangezien Frankrijk iets dergelijks aan zijn grenzen niet zal toelaten, zullen ook de Duitsers het bij ons niet toelaten, want zij hebben België reeds aan de Franse invloedssfeer weggegeven.

Voor de Duitsers is België Franse „binnenlandse”-buitenlandse politiek, waarmee zij zich niet zullen bemoeien als de Fransen zich op hun beurt niet gaan bemoeien met de „binnenlandse”-buitenlandse politieke opties van Duitsland in de kleine Centraaleuropese landen. Duitsland is Frankrijk in dit verband trouwens een wederdienst verschuldigd. Toen Kroatië een paar jaar geleden onafhankelijk werd, was Parijs daar in feite niet mee gediend, maar liet Duitsland, weliswaar met tegenzin, zijn gang gaan omdat Duitsland het wilde en Kroatië binnen de Duitse invloedssfeer ligt. Daarom zal Duitsland, zelfs indien het persoonlijk een onafhankelijkheid van Vlaanderen genegen zou zijn, binnen de Franse invloedssfeer niet ingaan tegen de zin van Parijs.

Wie als Vlaamse onafhankelijkheidsstrijder zijn hoop op Duitsland stelt, zal bedrogen uitkomen. Frankrijk is onze ervvijand en Duitsland zal nooit iets ondernemen ten gunste van ons, tenzij het zelf om eigen persoonlijke redenen uit is op een groot conflict met Frankrijk. Maar op dat ogenblik worden wij slechts een pion in een Duits machtsspel waarbij wij evenmin iets te winnen hebben, zoals twee nare ervaringen in deze voorbije eeuw reeds hebben uitgewezen. De Vlaamse Beweging is twee keer door de Duitsers voor de Duitse kar gespannen, heeft vervolgens, ten onrechte maar niettemin reëel, een deel van de verantwoordelijkheid voor Duitse misdaden in de nek geschoven gekregen, en draagt daar vandaag nog steeds de gevolgen van. We zouden wat Duitsland betreft onze les geleerd moeten hebben!

Vlaanderen ligt, helaas, niet in de Duitse zone van Europa, waar het ontstaan van nieuwe staten wel getolereerd wordt, en evenmin in de Engelse zone, d.w.z. op de Britse eilanden (want ik zie zelfs Schotland op relatief korte ter-

mijn nog onafhankelijk worden zonder dat de Engelsen zich daar echt gaan tegen verzetten). Wij liggen, helaas, in de Franse zone, waar separatisme niet wordt getolereerd, net zomin als het Verdrag van Amsterdam de lidstaten van de Europese Unie ooit nog toelaat om uit de Unie te treden. Die Unie is immers ook een kloon van Frankrijk, net zoals België, en Frankrijk tolereert geen secessie, niet binnen zijn eigen grenzen en niet binnen de grenzen van zijn „klonen”.

Het Middenrijk

Uit al het voorgaande kan u afleiden dat ik erg sceptisch sta tegenover de hedendaagse Europese integratie. Betekent dit dat ik tegen Europa ben, dat ik werkelijk een Europese „inciviek” ben?

Bij het Verdrag van Verdun in 843 werd het oude rijk van Karel de Grote niet eenvoudig in tweeën gedeeld – een westfrankisch koninkrijk, het huidige Frankrijk, voor Karel de Kale, en een oostfrankisch koninkrijk, het huidige Duitsland, voor zijn broer Lodewijk. Karel de Kale en Lodewijk de Duitser hadden nog een oudere broer, Lotharius. Hij erfde de keizerskroon en het land dat tussen Frankrijk en Duitsland in lag.

Bij het Verdrag van Verdun in 843 werd het oude rijk van Karel de Grote niet eenvoudig in tweeën gedeeld – een westfrankisch koninkrijk, het huidige Frankrijk, voor Karel de Kale, en een oostfrankisch koninkrijk, het huidige Duitsland, voor zijn broer Lodewijk. Karel de Kale en Lodewijk de Duitser hadden nog een oudere broer, Lotharius. Hij erfde de keizerskroon en het land dat tussen Frankrijk en Duitsland in lag. Dit middenfrankisch rijk werd naar hem genoemd: Lotharingen.

Het middenrijk van Lotharius omvatte alle landen die vandaag tussen Frankrijk en Duitsland in liggen (nl. de drie Benelux-landen en Zwitserland) en verder het oostelijk deel van Frankrijk (nl. de Elzas, Lotharingen, Bourgondië en de Provence), een deel van het westen van Duitsland (nl. Friesland, dat langs de noordzeekust ligt, het hele gebied ten westen van de Rijn en het oostelijke deel van het gebied rond Keulen) en ook de noordelijke helft van Italië, het hedendaagse „Padanië”.

Neen, ik beschouw mijzelf integendeel als een overtuigde Europese federalist, maar ik meen dat we terugmoeten naar het oorspronkelijke concept dat de zg. „vaders” van de Europese beweging, zoals bv. Schuman en Adenauer, bezielde.

Het verenigde Europa dat wij vandaag krijgen is een Europa onder Frans-Duitse hegemonie. Het is een Europa ten dienste van de Europese continentale grootmachten.

Het oorspronkelijke idee van de EEG was van een andere aard. Het was bedoeld om deze continentale grootmachten te beteugelen in plaats van hun geopolitieke doelstellingen te dienen.

Ik wil u even heel ver mee terugnemen in de geschiedenis, naar de tijd toen de continentale grootmachten, Frankrijk en Duitsland, met hun respectievelijke geopolitieke belangen ontstonden. Ik denk dat dit belangrijk is om te zien wat zij zijn en waar hun belangen liggen, en daarvoor ook wat wij zijn en waar onze belangen liggen. Terug dus naar de Karolingische tijd.

Toen Lotharius' zoon in 875 kinderloos stierf, werd dit middenrijk dat tussen Frankrijk en Duitsland lag, verdeeld tussen die beide landen. Maar omdat deze streken aan de periferie van het eigenlijke grondgebied van beide rijken lag, hadden de koningen van Frankrijk en Duitsland er vele eeuwen lang moeite mee om er hun gezag sterk te laten gelden. In het middenrijk was er geen koning of hij was ver weg. Het gevolg was dat gedurende de middeleeuwen, en in sommige gevallen tot in de 18de eeuw of zelfs tot op heden, de gebieden van het oude middendeel van Karel de Grote's keizerrijk bestonden uit praktisch autonome boerenrepublieken (zoals Zwitserland), onafhankelijke, door burgers bestuurde provincies (zoals de Nederlanden en het stroomgebied van de Rijn) of stadstaten (zoals Noord-Italië).

Doordat ze autonoom waren en nauwelijks werden lastiggevallen door hebzuchtige vorsten, hun belastinginners en bemoeizuchtige ambtenaren, werden deze gebiedsdelen zeer welvarend. Het kapitalisme, het economisch stelsel van de liberale vrije markt met minimale overheidsbemoeienis, is daar ontstaan. De as die liep van Amsterdam in het noorden tot Siena in het zuiden ontwikkelde zich tot de economische ruggegraat van Europa. Ze is dat tot vandaag gebleven. De bevolking ondervindt nog steeds de invloed van eeuwen onafhankelijkheid en autonomie zonder vorstelijke bemoeienis.

In de loop van de geschiedenis begonnen deze kleine, onafhankelijke staatjes zich in sommige delen van het middenrijk (namelijk de Nederlanden in de Bourgondische tijd en ten tijde van de Verenigde Republiek, en Zwitserland) aaneen te sluiten tot federaties waarin de deelgebieden en de individuele burgers een grote mate van autonomie behielden.

Het bestaan van een grotere federatie garandeerde niet alleen een betere bescherming tegen vijanden van buiten, maar bood op het niveau van de individuele republiek, provincie of stad ook bescherming tegen machtsmisbruik door regeerders, terwijl de burgers dezelfde vrijheid behielden als in de andere lidstaten van de federatie. Zo ontwikkelde zich het federalisme.

In het middenrijk werden verfijnde politieke theorieën geconcipieerd die ervoor zorgden dat niet de vorst of de regering het hoogste gezag belichaamde, maar het volk, waardoor de vorst of de regering zich aan de wet te houden had. Zowel Zwitserland (sinds de 13de eeuw) als de Nederlanden (van de 16de tot de 18de eeuw) waren republieken. De Bourgondische Nederlanden hadden een vorst, maar wanneer die vorst – de hertog van Bourgondië – belasting wilde heffen, moest hij de Zeventien Provinciën van zijn federatie om toestemming vragen. En in de belangrijkste provinciën, zoals Vlaanderen en Brabant, moest hij zelfs de afzonderlijke steden om toestemming vragen. „No taxation without representation” is geen uitvinding van de Amerikaanse Revolutie in de 18de eeuw, maar bestond bij ons reeds in de 15de eeuw.

Het vroegere Karolingische middenrijk werd dus niet alleen de bakermat van het kapitalistische vrije marktmodel maar ook die van de beperkte regeringsmacht. Er kwam een gedecentraliseerde politieke cultuur tot ontwikkeling waaruit dezelfde algemene principes voortsporen als uit de anti-absolutistische Britse politieke traditie. Anders dan in het Engelse common law-stelsel echter, wortelden de politieke stelsels hier in de traditie van het civiele recht en aanvaardden ze schriftelijke wetten en constituties. Dat is het federalisme – een stelsel dat bijna synoniem is met grondwettelijk beperkte overheidsmacht, zowel op plaatselijk als op het hoogste federale niveau.

Het federalisme is een van onder af opgebouwd, en niet van bovenaf opgelegd stelsel. Het wordt gekenmerkt door subsidiariteit: het delegeren van de macht aan het laagste bestuursniveau dat een degelijke civiele orde kan

De as die liep van Amsterdam in het noorden tot Siena in het zuiden ontwikkelde zich tot de economische ruggegraat van Europa.

garanderen – en in sommige gevallen is dat het niveau van de individuele burger. Het middenrijk was een gebied van vrije burgers.

Veel van deze kapitalistisch-economische en civiel-politieke federalistische ideeën zijn via de Nederlanden in de angelsaksische wereld doorgedrongen. In de middeleeuwen waren er contacten op uitgebreide schaal tussen Engeland en Vlaanderen, en later tussen Engeland en Holland. Bernard Mandeville, de schrijver van de fabel der bijen, één van de eerste tractaten over liberale economie, was een Nederlander die zich in Londen had gevestigd. Via *Nieuw-Nederland* („*Nova Belgica*”), de kolonie die de Hollanders in Noord-Amerika op het eiland Manhattan en aan de Hudsonrivier hadden gesticht, schoten de federalistische ideeën wortel in de Verenigde Staten om er later te worden geformuleerd in de Amerikaanse grondwet, die als het ware een fusie vormt tussen de beide tradities van beperkte overheidsmacht: het Engelse common law en de federalistische concepten ontstaan in de landen van het voormalige Karolingische middenrijk.

In de moderne tijd slaagden absolutistische alleenheersers er helaas langzamerhand in om de meeste gedeelten van dit oude middenrijk onder het centrale Franse en Duitse gezag te plaatsen. De koningen van Frankrijk en Pruisen wisten elk hun deel van de Rijn oevers te onderwerpen. De Franse Revolutie maakte in één klap een einde aan alle bestaande autonome regeringsvormen, en na de val van Napoleon keerde alleen Zwitserland terug tot zijn oude constitutionele orde.

Indien de Nederlanden in 1815 in plaats van een gecentraliseerd koninkrijk te worden, opnieuw een federale republiek waren geworden van autonome Verenigde Provinciën, was deze staat in 1830 niet uit elkaar gevallen, was Brussel vandaag nog een nederlandstalige stad geweest, was het land een koloniale grootmacht geweest waarvan de taal vandaag gesproken zou zijn op het Amerikaanse, Afrikaanse en Aziatische continent, kortom, zouden wij niet de sukkelaars zijn die we vandaag zijn.

Maar helaas, overal in Europa behalve Zwitserland, begon in de 19de eeuw het tijdperk van de bureaucratische gecentraliseerde staat naar Frans en Duits model. Die staat heeft zijn macht steeds verder uitgebreid en zichzelf gelegitimeerd door verzorgingsstelsels op te zetten die de burger van de wieg tot het graf begeleiden.

Her en der echter, zoals in Vlaanderen en Lombardije – tegenwoordig „Padanië” – is de herinnering aan de oude, vrije, federatieve autonomie blijven voortleven en genieten federalistische bewegingen nog brede steun vanwege de bevolking. Het is geen toeval dat de roep om regionale autonomie hand in hand gaat met de roep om een liberale economie en het recht van het individu om voor zichzelf te zorgen zonder bemoeienis van de overheid.

Evenmin toeval is het dat vrijwel al diegenen die in de vroege jaren vijftig aan de wieg van de EEG hebben gestaan, politici waren afkomstig uit het oude Middenrijk van Lotharius. Kijk bijvoorbeeld naar de „vaders” van de Europese federatie; Adenauer en Schuman.

Robert Schuman was een Luxemburger van geboorte, maar had zich in zijn jonge jaren gevestigd in het aangrenzende Lotharingen, het door Frankrijk en Duitsland betwiste gebied dat in 1919 van Duitsland naar Frankrijk overging.

Konrad Adenauer kwam uit Keulen en beschouwde zichzelf allereerst als Rijnlander, veeleer dan als Duitser, zozeer zelfs dat hij ooit heeft gespeeld met de separatistische gedachte om een van Duitsland onafhankelijke Rijnrepubliek te stichten.

Aangevuld met politici uit de drie Benelux-landen en Italië, waren dit de mannen die de Europese Gemeenschap hebben gesticht. Het federalisme waarvan Adenauer, Schuman en de anderen bezielde waren wortelde in de traditie van het middenrijk, de smalle strook die van Friesland tot Rome liep en waar eeuwenlang betrekkelijk autonome republieken hadden bestaan die een federatie zagen als de beste garantie voor hun zelfstandigheid.

Om iets te begrijpen van het doel dat de stichters van de EEG voor ogen stond en van de oorspronkelijke aard van deze supranationale instelling, moeten we beseffen dat de EEG niet ontstaan is als een gezamenlijk initiatief van Frankrijk en Duitsland, de centralistische natiestaten die voortkwamen uit respectievelijk het Westfrankische en het Oostfrankische rijk, die thans de handen in elkaar hadden geslagen na elk afzonderlijk mislukt te zijn in hun pogingen om een verenigd Europa onder eigen gezag te vestigen en dan maar besloten hadden om hun imperialistische ambities voortaan samen te verwezenlijken.

Neen, de Europese federale gedachte is ontstaan als een initiatief in de Middenfrankische traditie. Het was bedoeld om zowel de Franse als de Duitse nationale ambities te beteugelen, en om alle tendensen in de richting van staats-absolutisme de kop in te drukken.

In hoge mate gevormd als zij waren door hun herkomst, de Middenfrankische burgergemeenschap, wisten de stichters van de EEG bovendien instinctief hoe ze te werk moesten gaan om riskante politieke ambities van staten te neutraliseren en vrijheid, vrede en welvaart te garanderen: nl. door middel van economische liberalisatie.

De ontsporing

Vandaag is het Europese project echter een ontsporing geworden van datgene wat de oorspronkelijke bedoeling was. In plaats van liberalisatie en vrijheid krijgen we meer dirigisme en overheidsbemoediging, ditmaal op een supranationaal niveau. Woorden als federalisme en subsidiariteit in de mond van de Eurocraten zijn juist het tegendeel gaan betekenen van wat ze werkelijkheid betekenen.

Het federalisme gepredikt door de eurocraten is centralisme, de subsidiariteit is bedilzucht. In plaats van een Europa dat Franse en Duitse ambities tempert, krijgen we een Europa van gezamenlijke Frans-Duitse hegemonie.

Hoe is deze ontsporing mogelijk geworden? Hoe kon het Europese project door Frankrijk en Duitsland op zo'n succesvolle manier worden gekaapt?

Dat komt omdat Frankrijk gelijk had toen het besepte dat het Europa niet op zijn eentje zou kunnen domineren, net zoals Duitsland dat niet op zijn eentje kon – en omdat Frankrijk dit onmiddellijk besepte, op het ogenblik dat de „vaders” van Europa in de vroege jaren vijftig met hun idee kwamen aandragen. Frankrijk greep deze idee als een kans om een alliantie aan te gaan met Duitsland.

Die „vaders” daarentegen beseften niet dat het Middenrijk-op-zichzelf-alleen niet opgewassen was tegen een gezamenlijk Frans-Duits initiatief. En ook de Engelsen, die in de jaren vijftig nog verwickeld zaten in de afwerking van hun koloniale Brits-imperialistische verleden buiten Europa, beseften het belang niet van wat er gaande was.

Het Middenrijk kan tegen de Frans-Duitse frontvorming alléén op indien het zelf een front vormt met de Britten. Maar die zijn, aanvankelijk grotendeels door hun eigen fout, veel te lang afzijdig gebleven van het Europese project. Enerzijds wilden ze in de jaren vijftig zelf niet meedoen. Ze weigerden te geloven in een Europese integratie en hebben deze bestreden met de oprichting

van de EFTA, waardoor West-Europa in twee rivaliserende kampen werd verdeeld. Anderzijds werden de Britten er, nadat ze hun blunder hadden ingezien, door manoeuvres van de Franse president de Gaulle in de jaren zestig opzettelijk en succesrijk buitengehouden.

Toen Groot-Brittannië in 1973 uiteindelijk lid mocht worden was het al te laat. De Gemeenschap was reeds van natuur veranderd en de ontsporing was al gebeurd. Europa was een centralistische en bureaucratische institutie geworden met een ernstig democratisch deficit.

Maar ook de kleine landen van het oude middenrijk hebben een grote blunder begaan. Zij hadden er in de jaren 50 en 60 op moeten staan dat zonder Groot-Brittannië geen enkele verdere stap in de richting van de Europese integratie gezet zou worden. Ze verzuimden het dit te doen.

Vandaag, nu ze met Frankrijk en Duitsland, maar opnieuw zonder Engeland, in de monetaire boot stappen, blijkt dat ze hun lesje nog steeds niet hebben geleerd. Zonder dat de Engelsen in de boot zitten, zullen ze door de Fransen en Duitsers worden gewurgd.

Het is een vergissing geweest de integratie verder te zetten zonder Engeland. De Britse aanwezigheid is onmisbaar als tegenwicht om de hegemonische tendensen van Frankrijk en Duitsland te compenseren. Door op de Britse aanwezigheid niet aan te dringen, werd het Frankrijk en Duitsland mogelijk gemaakt de oorspronkelijke idee van het verenigde federale Europa te kapen.

Onze erfvijand Frankrijk is binnen de Europese Gemeenschap en Europese Unie iedereen altijd te slim afgeweest. Omdat Frankrijk het enige land is waarvan de diplomatie consequent vanuit de oude geopolitieke overwegingen denkt en handelt, heeft het nooit een kans laten liggen en deze kansen altijd direct en volledig gegrepen.

Als continentaal land besefte Frankrijk, in tegenstelling tot Groot-Brittannië, reeds onmiddellijk na de Tweede Wereldoorlog dat het een bepaalde dosis supranationaliteit moest aanvaarden en het was dadelijk bereid dit te doen. Op voorwaarde dat Parijs de politieke touwtjes zelf in handen kon houden, was het zelfs bereid zijn economische macht gedeeltelijk aan Duitsland af te staan. Wat Frankrijk eveneens onderscheidt van Groot-Brittannië is zijn wil om op de voorgrond te blijven van de wereldpolitiek. Maar omdat het daar alléén niet langer toe in staat is, gebruikt Frankrijk de Europese Unie als een vehikel waarlangs het op de internationale scène kan optreden.

Frankrijk stelt alles in het werk om van Europa een internationale macht te maken, los van de Amerikaanse voogdij, maar onder Frans leiderschap én uitsluitend ten dienste van de Franse belangen.

Vandaag streeft Frankrijk een volgende stap na. Het wil de zg. „oververtegenwoordiging” van de kleine landen verminderen, door ze niet automatisch elk een Europese commissaris te verlenen, door het aantal officiële talen van de Europese Unie te beperken, door het stemrecht van de kleine landen te verminderen, enz. Frankrijk wil naar een Europa met een beslissingsorgaan waarin de grote landen altijd vertegenwoordigd zullen zijn, en de kleine landen slechts bij beurtrol. Het is er zelfs in gelukt Groot-Brittannië voor dit idee te paaien. In de Verenigde Staten krijgen alle staten, hoe groot of klein ook, twee zetels in de Senaat, het meest prestigieuze politieke beslissingsorgaan. In het zg. „federale” Europa zullen de groten de kleintjes van tafel duwen. Niettemin staan sommige van deze kleine landen, zoals België, te applaudiseren en vragen om „méér Europa”. Wanneer men weet dat „méér Europa” in feite „méér Frankrijk” betekent, besefte men waarom België de *cheerleader* van dit zg. „federale” Europa is. Inderdaad: omdat de bestaansreden van België het dienen van de Franse belangen is.

Onze erfvijand Frankrijk is binnen de Europese Gemeenschap en Europese Unie iedereen altijd te slim afgeweest. Omdat Frankrijk het enige land is waarvan de diplomatie consequent vanuit de oude geopolitieke overwegingen denkt en handelt, heeft het nooit een kans laten liggen en deze kansen altijd direct en volledig gegrepen.

Angelsaksische verankering: garantie voor democratie

Vlaanderen, of beter de hele Nederlanden – en of men Wallonië als integraal deel van de Nederlanden beschouwt of niet doet hier niet fundamenteel ter zake – heeft Engeland nodig.

Om geopolitieke redenen. Maar ook, en dat is minstens zo belangrijk, uit staatsfilosofische noodzaak: ter vrijwaring van de democratie en onze open samenleving.

In 1944 zijn de Engelsen – en ook de Amerikanen, we spreken in deze context dus misschien beter van de Angelsaksers – de Europese beschaving komen redden. Daarvoor moesten ze Duitsland, de kontinentaal-Europese grootmacht van dat moment, verslaan. In geval deze grootmacht de oorlog gewonnen zou hebben, zouden de democratie en de rechtsstaat in West-Europa definitief tot het verleden hebben behoord en zou de Middenfrankische traditie van de federale staat met minimale overheidsbemoeienis zijn opgedoekt. Daarmee zou ook het concept van de Europese beschaving zijn verdwenen.

Zowel Napoleon als Hitler rukten op onder een Europees banier en ronselden overal op het continent soldaten om voor „Europa” ten strijde te trekken. Hun Europa was een geografisch concept, geen beschavingsconcept. Maar veeleer dan een geografisch concept is Europa, denk ik, een idee – een idee namelijk van menselijke waardigheid en beperkte staatsmacht, een idee van een „open”, d.w.z. niet-gesloten, niet-totalitaire samenleving. Dit Europa strekt zich niet uit van hier tot aan de Oeral, maar van hier tot Californië. Van hier tot Californië immers wordt voortgebouwd op de staatsfilosofische inzichten en politieke tradities die bij ons in het Middenfrankische rijk ontstonden.

Het Franse chauvinisme laat de geschiedenis van de mensenrechten en de democratie graag beginnen met hun Revolutie van 1789. Alle democratische grondrechten en beginselen van een rechtsstaat waren echter al geformuleerd tijdens de Amerikaanse revolutie één decennium eerder, en gingen, zoals ik eerder aantoonde, terug op de Engelse en Middenfrankische „open” samenleving uit de middeleeuwen.

Wat de Angelsaksers aan kontinentaal Europa kunnen bieden is een versteviging van de Middenfrankische erfenis in ons werelddeel. Daarom is de voortdurende actieve aanwezigheid van Engeland in de Europese Unie noodzakelijk, en dit bij elke stap van het Europese integratieproces. Indien de Engelsen niet meedoen, mogen we de stap ook niet zetten. Daarom ook is de voortzetting van de Amerikaanse betrokkenheid bij de militaire veiligheid van Europa een goede zaak.

Tenslotte lijkt de Angelsaksische optie mij ook de enige die wij kunnen nemen om Vlaanderen onafhankelijk te krijgen, bevrijd van de Franse hegemonie.

Omwille van, ten eerste, onze eeuwenlange contacten en goede nabuurschap met Engeland; ten tweede, het feit dat wij door onze ligging een bruggenhoofd kunnen zijn voor de Engelsen en de Amerikanen op het continent; ten derde, het feit dat we een gezamenlijke politieke traditie van democratisch bestuur delen, is het relatief gemakkelijk voor Vlamingen om bij de Engelsen en de Amerikanen begrip te wekken voor onze nationale verzuchtingen. We hebben veel meer gemeen en veel meer te verwachten van de Angelsaksische conservatieve politici dan van Franse en Duitse nationalistes.

In Angelsaksische eurosceptische kringen is men België – terecht – gaan beschouwen als een voorafbeelding van wat de verenigde Europese super-

staat dreigt te worden. Omdat de Engelsen vrezen onder de knoet van Brussel terecht te komen, zijn ze extra sympathie en interesse gaan koesteren voor de Vlamingen die vandaag reeds onder de knoet van Brussel zitten.

Het is belangrijk in contacten met Engelsen de parallellen te trekken tussen de Europese supranationale zg. „federale” staat met zijn vele volkeren, zijn financiële transferten en zijn fundamenteel ondemocratische structuren enerzijds, en de Belgische staat met zijn drie volkeren, zijn zg. „federale” structuren, zijn financiële transferten die het hardst werkende deel van het land leegzuigen, zijn fundamenteel ondemocratische en gescleroseerde instellingen.

Het is mijn aanvoelen dat het lot van België zal samenvallen met het lot van de Europese Unie zoals die vandaag geconcipieerd wordt als een kloon van Frankrijk. Als de Europese Unie ten onder gaat, bijvoorbeeld omwille van het schipbreuk lijden van de Europese monetaire unie, zal Frankrijk zodanig gezichtsverlies lijden dat Vlaanderen van de verwarring gebruik kan maken om zijn onafhankelijkheid te claimen. Indien wij op dat moment op de steun van de Engelsen en de Amerikanen plus de sympathie van de Angelsaksische wereldpers kunnen rekenen, maken we wellicht een kans. Vlaanderen maakt alleen een kans als Frankrijk (tijdelijk) is uitgeteld.

Dan zal men ook de Europese integratie kunnen voortzetten op een Middenfrankische manier waarbij de doelstelling de beteugeling van de Franse imperialistische aspiraties moet zijn. Als we er niet in slagen deze Franse aspiraties te beteugelen vrees ik dat Vlaanderen nooit onafhankelijk zal worden en de Nederlanden nooit herenigd in een hecht regionaal blok. Frankrijk is immers onze ervvijand waarvan wij nooit iets goeds te verwachten hebben gehad en ook nooit te verwachten zullen hebben.

Bovendien is Frankrijk de meest schrandere speler op het Europese schaakbord en denkt het steevast in geopolitieke termen. De Vlamingen moeten dat dus dringend ook gaan doen en de banden met de Engelse en Amerikaanse politieke wereld aanhalen.

Paul Belien*

* Paul Belien is jurist en onafhankelijk publicist.